

SPP při přechodu vojsk z mírového stavu na válečný

Přechod ozbrojených sil z mírového na válečný stav obsahuje celý komplex úkolů, které spočívají v jednotě vojenských, vojenskopolitických, organizačních, vojenskotechnických a materiálních činitelů. Zabezpečuje se jimi plnění úkolů v situaci, která si vynucuje zvláštní opatření, nebo v podmínkách branné pohotovosti státu.

Nejdůležitější součástí a obsahem tohoto přechodu ozbrojených sil z mírového na válečný stav je vojsková mobilizace. Ta spočívá v plánovitém přechodu vojsk, místních vojenských správ a zařízení na válečnou organizaci při současně realizaci úkolů mobilizačního doplnění orgánů velení, svazků, útvarů a zařízení ve státních časových lhůtách. Rozhodující úkoly spočívají v povolání a dodání mobilizačních záloh a materiálu všeho druhu, včetně materiálu z národního hospodářství, provedení bojového stmelení 1. a 2. etapy jako bezprostřední přípravy k plnění bojových úkolů podle stanoveného operačního použití.

Z této charakteristiky přechodu z mírového na válečný stav je možné ukázat na obsah i zkušenosti při stranickopolitickém řešení a zabezpečování uvedených úkolů.

Přitom je nutné vycházet z toho, že obsah činnosti bude na různých místech odlišný, podle toho, zda jde o štáb příslušného stupně, útvar, jednotku bojového charakteru, místní vojenskou správu, vojenskou školu, zařízení frontového týlu nebo teritoriálního charakteru.

K obsahu těchto úkolů a opatření, které vyplývají ze zvláštností podmínek jejich realizace, je nutné soustavně orientovat činnost velitelů, náčelníků, štábů a politických orgánů na všech stupních, politického aparátu a stranických organizací v souladu s požadavky vojenskopolitických

dokumentů velení ČSLA na výcvikový rok.

Je potřebné zdůraznit, že na úrovni všestranné připravenosti velitelských, politických i odborných orgánů realizovat připravená opatření bojové a mobilizační pohotovosti závisí i plánovitý přechod z mírového na válečný stav.

Proto obsah stranickopolitické práce v podmínkách velitelství Východního vojenského okruhu (VVO) orientujeme na zabezpečování komplexního chápání požadavků těchto úkolů a jejich důslednou realizaci na všech stupních velení a politického aparátu. Účinnost této práce spočívá v tom, že se její obsah spojuje s objasňováním a vysvětlováním dynamiky a složitosti mezinárodního vývoje, se závěrem pro konkrétní plnění funkčních povinností zvláště v současném období. Zkušenosti z vlivu SPP na celou tuto oblast potvrzují, že když se využívá a zapojuje do jejího uskutečňování i široký velitelský a stranický aktiv, tato je účinnější a současně se obohacuje o nové poznatky, formy i metody.

Vojenskopolitická situace, vědeckotechnický pokrok ve vojenství, moderní zbraňové systémy, ale i rostoucí nároky na lidského činitele ovlivňují naše jednání. Nutí nás přistupovat k obsahu přechodu z mírového na válečný stav jako k procesu stále se vyvíjejícímu a neukončenému, který vyžaduje soustavné obnovování a zdokonalování.

Z toho zákonitě vyplývají požadavky na všestrannou připravenost velitelů, štábů, ale i politických orgánů, politického aparátu na jednotlivých stupních, včetně pracovitosti SPP, ale i veškeré dokumentace a v celkové připravenosti k plnění úkolů při přechodu z mírového stavu na válečný.

SPP za stálé bojové pohotovosti při zabezpečování přechodu do vyšších stupňů

V obsahu stálé bojové pohotovosti kromě úkolů vyplývajících z výcvikových dokumentů v oblasti bojové a politické přípravy vojsk a místních vojenských správ, je požadavek denně zabezpečovat a současně vytvářet všestranné předpoklady k přechodu do vyšších stupňů bojové pohotovosti a k realizaci opatření možného doplňování vojsk mobilizačními zálohami. Rozhodující úkol i zodpovědnost objektivně nese velitelský sbor, který organizuje veškerou činnost, počínaje politickými, organizačními, mobilizačními, technickými a materiálními opatřeními.

V návaznosti na práci velitelského sboru působí činnost politických orgánů, politického aparátu a stranických organizací, které formami a metodami SPP naplňují požadavky bojové a politické přípravy, bojové a mobilizační pohotovosti v oblasti vytváření příznivých politických a morálních podmínek k úspěšnému plnění těchto úkolů.

V tom je zárukou dosažení souladu jednotného působení velitelských a politických opatření. To jsou současně východiska pro politické orgány, politický aparát na jednotlivých stupních k řešení a zabezpečení vlastní připravenosti k plnění všeobecných, ale zejména vlastních opatření a plnění úkolů při přechodu do vyšších stupňů bojové pohotovosti, při realizaci doplňování vojsk a při přechodu z mírového na válečný stav.

Získané zkušenosti potvrzují, že jen každodenní cílevědomá SPP je nezbytnou podmínkou při zabezpečování těchto rozhodujících úkolů v činnosti vojsk a místních vojenských správ, i k vytváření nutných předpokladů v oblasti vědomí všech příslušníků, jako předpokladu jejich správného pochopení.

Správnost zaměření SPP je zabezpečována i tím, že obsah stranickopolitických opatření respektuje obsah Směrnice pro uvádění vojsk a místních vojenských správ do bojové pohotovosti, že vychází ze zásad soudobé mobilizace, z nařízení a z mobilizačních předpisů, čímž se dosahuje požadované jednoty v činnosti velitelů (náčelníků) a politických orgánů.

V jednotě s tím celý systém a obsah ideové výchovné práce trvale orientujeme na upevňování třídního uvědomění, socialistického vlastnictví, vědomí proletářského a socialistického internacionalismu příslušníků armády, aby požadavky bojové pohotovosti a soudobé mobilizace ozbrojených sil pronikaly do vědomí a vyústily v uvědomělé plnění stanovených úkolů.

Zkušenosti z prověrek, ale i ostatních zaměstnání na podřízených stupních vedly štáb VVO ke zpracování metodik pro stálou bojovou pohotovost jednotlivých velitelských stupňů. Politická správa VVO v návaznosti propracovala a vydala obdobné metodiky pro PO svazků, KVS a ZVP útvarů. Propracované metodiky do denních, týdenních, měsíčních opatření a úkolů ve výcvikovém období se v praxi osvědčily. Jejich přínos je v tom, že se sjednotil postup i úsilí politického aparátu při naplňování úkolů stálé bojové pohotovosti a umožnily tak cílevědoměji orientovat jeho práci, obsah SPP na rozhodující oblasti zabezpečení bojové a mobilizační pohotovosti.

Důsledným uplatňováním těchto metodik v činnosti velitelů a politického aparátu se zlepšila celková jejich připravenost provádět všechna opatření, kterými se zabezpečuje přechod do vyšších stupňů bojové pohotovosti, ale i přechod z mírového na válečný stav.

Pod tímto vlivem přistupují velitelé, štáby a politický aparát na všech stupních k denně prováděnému bojovému rozdělení, jako důležitému předpokladu k plnění stanovených úkolů. V tom jsou i záruky včasného rozvinutí všech opatření v požadovaném rozsahu.

Důležitou úlohu mají i různé praktická zaměstnání, ukázky z oblasti bojové a mobilizační pohotovosti, kterým je věnována v našich podmínkách trvalá pozornost. Při nich teoreticky i prakticky objasňujeme obsah SPP, činnost politického aparátu v závislosti na jeho rozmístění, s důrazem na práci v mobilizačních pracovištích, v 1. i ve 2. etapě bojového stmelení.

V přípravě politického aparátu se osvědčila i samostatná zaměstnání na stupni PO svazků, ale i všechny druhy praktických zaměstnání. V tomto směru jsou využívány mobilizační rozehty, cvičení, ukázky dílčích mobilizačních činností, štábní návčiky apod., při kterých se sleduje realnost stranickopolitických opatření, procvičuje se činnost politického aparátu v jednotlivých situacích a stupních bojové pohotovosti.

Výsledkem těchto zaměstnání je, že se postupně zvyšila připravenost politických orgánů i aparátu řídit a organizovat SPP při přechodu do vyšších stupňů bojové pohotovosti a při přechodu z mírového na válečný stav.

Vzhledem k obměně kádru je nutné v této oblasti zabezpečovat obnovování připravenosti velitelů i politického aparátu k plnění úkolů, s využitím poznatků

z praktických zaměstnání a z obsahu dokumentace. Tím udržovat jejich připravenost na požadované úrovni.

Positivní úlohu plní i správně orientovaná a usměrňovaná socialistická soutěž uvnitř jednotek, útvarů a místních vojenských správ, ale i každoročně vyhlašované celookruhové soutěže o nejlepší bojový útvar, týlové zařízení a místní vojenskou správu. Jejich přínos je nejen ve zvýšeném zájmu o zkvalitnění jednotlivých oblastí bojové a mobilizační pohotovosti, ale současně působí jako mobilizující a výchovný činitel.

Kromě zabezpečování úkolů SPP v dalším propracování činnosti politického aparátu

v jednotlivých stupních bojové pohotovosti, s důrazem na plnění mobilizačních úkolů, současně sledujeme otázky, kterými se ujasňují, ale i propracovávají taková opatření politického aparátu, která přechod z mírového na válečný stav přímo podmiňují. Je to především samotný obsah práce politických orgánů, politického aparátu, ale i obsah SPP po splnění rozhodujících mobilizačních úkolů. V návaznosti na ně řešíme a zabezpečujeme celý rozsah úkolů teritoriálního charakteru, upřesnění zdrojů všech druhů záloh k vytváření nových svazků a útvarů, řešení a zabezpečení opatření přechodu na zkrácenou výuku ve vojenských středních školách apod.

SPP při přechodu z mírového stavu na válečný

Přechod do vyšších stupňů bojové pohotovosti a z nich na válečný stav je prakticky výsledkem celého předcházejícího období — stále bojové pohotovosti. Realizaci komplexu úkolů a opatření velitelскоorganizačního, vojenskopolitického, technického i materiálního charakteru, které vycházejí ze základních dokumentů, směrnic a předpisů pro bojovou a mobilizační pohotovost, se naplňují požadavky k postupnému přechodu z mírového na válečný stav. Jejich hlavním smyslem je zpravidla změna organizační struktury podle tabulek válečných počtů, změny v organizační struktuře velitelských, politických orgánů, stranických i svazáckých organizací, ale i postupné změny ve velitelské a politické podřízenosti.

V opatřeních SPP u vojsk, místních vojenských správ, zařízení, ale i na všech štábech při plnění úkolů vyšších stupňů bojové pohotovosti prosazujeme, aby byly orientovány na rozhodující úseky činnosti. Vyšší požadavky jsou objektivně kladeny na celou oblast ideologické práce, na znalost politické situace na jednotlivých pracovištích, ve vytvářených jednotkách, ve štábech a na zdroje možného šíření negativních nálad a tendencí, které mohou morálně politický stav ovlivňovat a tím i samotné plnění úkolů. Rozhodující úlohu bude mít jednotný přístup velitelů, příslušníků štábů, politického aparátu, náčelníků mobilizačních pracovišť i velitelů jednotek. Toho je možné dosáhnout jen tím, že ti budou včas připraveni k jednotnému provádění politické práce mezi příslušníky a zejména mezi nastupujícími zálohami.

Účinněji realizovat tyto úkoly předpokládá kromě politického aparátu aktivně zapojit i všechny velitele (náčelníky) a

příslušníky štábů všech stupňů při provádění SPP, diferencovaně v jednotlivých stupních bojové pohotovosti, v průběhu doplňování vojsk a za mobilizace.

U místních vojenských správ se osvědčuje tuto jednotnou přípravu orientovat na zabezpečení činnosti celého doručovacího aparátu, který v tomto směru plní důležitou úlohu v práci mezi uvědomovanými zálohami a k soustředování poznatků politického charakteru daného doručovacího obvodu.

Ve vojenských školách opatření uvedeného charakteru předpokládají diferencovat úkoly v práci mezi stálým stavem, mezi žáky (posluchači) a u některých i mezi zálohami.

Je nutné zdůraznit, že obsah jednotlivých stupňů bojové pohotovosti (doplňování vojsk), ale i tomu odpovídající celý rozsah SPP zejména v průběhu realizace připravených opatření 1. etapy bojového stmelení (sladění práce štábů na jednotlivých stupních), vytváří předpoklady pro přechod z mírového na válečný stav. V nich se mimo jiného orientuje pozornost i na organizační, ale i politické stmelování kolektivů součástí, jednotek, útvarů, štábů a ostatních zařízení tak, aby byly schopny realizovat úkoly v nové (pozměněné) organizační struktuře. V této činnosti, jako součásti 1. etapy bojového stmelení, je zvláštní pozornost věnována ze strany velitelů (náčelníků) a politického aparátu především organizačnímu i obsahovému vytváření stranické a svazácké struktury. Zejména nově vytvořené stranické organizace budou svým vlivem a obsahem napomáhat řešit všechny úkoly spojené s dosažením stanovené doby pohotovosti a současně i ukončení přechodu z mírového stavu na válečný. V tom spočívá i jejich

úloha jako důležitého činitele, který ovlivňuje celkový stav plnění úkolů a zvláště při přechodu na novou (změněnou) organizační strukturu.

To jsou základní a rozhodující úkoly, které vytvářejí předpoklady pro přechod z mírového na válečný stav u bojových svazků, útvarů a zařízení. Celý rozsah uvedených úkolů a opatření v jednotlivých oblastech velitelské, politické i ostatních činnostech zabezpečují přechod na novou organizační strukturu a kdy se v dalším realizují opatření přechodu do jiné velitelské a politické podřízenosti.

Dokončení tohoto přechodu z mírového na válečný stav předpokládá plnění úkolů politických orgánů na základě již v současné době připravené a v dokumentaci uložené politické podřízenosti, řešící všechny změny, které po splnění mobilizačních úkolů vzniknou.

U teritoriálních orgánů jsou tyto úkoly zabezpečeny přechodem na novou (změněnou) organizační strukturu zpravidla ještě v průběhu plnění hlavních mobilizačních úkolů, které řídí, kontrolují a provádějí.

V závěru je možné konstatovat, že současný dosažený stupeň si vyžaduje nadále věnovat pozornost ideově výchovnému působení ve smyslu požadavků dalšího zdokonalování činnosti za vyšších stupňů bojové pohotovosti, zejména k plnění úkolů

při doplňování vojsk mobilizačními zálohami a k zabezpečení přechodu z mírového na válečný stav. To předpokládá vycházet ze skutečnosti, že proces formování vědomí příslušníků jednotek, útvarů, štábů a ostatních zařízení je stejně nepřetržitý a složitý, jak je nepřetržitý a složitý proces zdokonalování bojové a mobilizační pohotovosti.

Současně s tím zaměřit úsilí k překonávání rozdílu mezi slovy a činy, který se projevuje v pouhém proklamování nutnosti nepřetržité bojové a mobilizační pohotovosti. To vyžaduje promítnout tyto požadavky do denní praktické činnosti všech velitelů, náčelníků, politických pracovníků a stranických organizací.

Narůstání požadavků na bojovou a mobilizační pohotovost a organizovaný přechod z mírového na válečný stav, v závislosti na zvládnutosti, a rozdílné podmínky na jednotlivých stupních vojsk, místních vojenských správ, zařízení i vojenských škol vyžadují i nadále věnovat pozornost stranickopolitickému ovlivňování těchto úkolů. K tomu orientovat pozornost na zdokonalování práce především štábů, politických orgánů a politického aparátu. V tomto směru sledovat všechny změny v obsazení velitelských, odborných orgánů a politického aparátu a včas s nimi řešit potřebnou přípravu v závislosti na jejich zařazení za mimořádných opatření.